

Valentinas
Masalskis

Daiva Šabasevičienė

■ Ieškant teatro

Valentinas
Masalskis

Daiva Šabasevičienė

■ Ieškant teatro

Turiny

- 8 / Teatro tiesos link
- 20 / Užkulisiai
- 170 / Scena
- 224 / Kolegos apie Valentiną Masalskį
- 230 / Masalskio pagyrimas
- 236 / Biografija

Apibūdinti Valentiną Masalskį – tas pat, kas apibrėžti ne tik Lietuvos teatro kontekstą, situaciją, ligas, bet ir atsakyti į klausimą, kas yra teatras apskritai. Šio aktorius kūrybinis gyvenimas aprėpia gausybę teatro komponentų – pradedant dramaturgija ir baigiant subtiliausiais terminais, atskleidžiančiais vaidmens kūrimo būvius.

Valentino Masalskio talentas yra vienas ryškiausių fenomenų nūdienos Lietuvos teatre. Yra talentingų teatro žmonių, kurie vienaip ar kitaip atitinka kartų poreikius (vaidybos maniera, kalbos kultūra, net gyvenimo būdu), o V. Masalskis priešingai – paneigia kartos sąvoką. Jo karštligiškas įsijautimas į savo profesiją jau daugiau kaip tris dešimtmečius jaudina žiūrovus. Jis kuria savo teatrą, savo teoriją, ir tai tampa svarbiausiu atskaitos tašku. Vargu ar rasi kitą tokį aistra ir įvairiausiomis idėjomis spinduliuojantį teatro menininką, kuris prieš repeticijas dirbtų net daugiau nei per jas, taip aktyviai ginčytusi ir teiktų savo pasiūlymus.

Ne tokia jau tolima praeitis – V. Masalskio žavusis POCO iš Samuelio Becketto „Belaukiant Godo“, jo suburtas „Menų sambūris“, kuriame gimė garsioji Eugène'o Ionesco ir Vidmanto Bartulio opera „Pamoka“, kontroversiškų nuomonių sulaukęs Johanno Wolfgango Goethe's „Faustas“, Nacionaliniame dramos teatre pastatyti spektakliai – Fiodoro Dostojevskio „Nuolankioji“, Thomo BernharDO „Įpročio jėga“ ir „Pasaulio gerintojas“, Williama Shakespeare'o „Karalius Lyras“, Patricko Süskindo „Kontrabosas“, Tankredo Dorsto ir Ursulos Ehler „Aš, Fojerbachas“, Marie-France Marsot „Laukim skambučio“ ir kt. Jis idėjas generuoja jau kelintas dešimtmetis – galima būtų ilgai vardyti spektaklius, sumanymus. Nemažai jų V. Masalskis įgyvendino, intensyviai dirba ir dabar. Kupinas naujų idėjų neatsisako ir senų, pavyzdžiui, „Jobo dramos“.

Jeigu įdėmiau pažvelgtume į kūrinius, kuriuos stato V. Masalskis, visi jie – teatro Biblija. Ir ją sudaro ne vien garsių rašytojų, dramaturgų pavardės.

Jis tapo neakivaizdžiu daugybės teatralų mokytoju. Į Kauną žiūrėti V. Masalskio važiuodavo pulkai, jis ilgą laiką buvo teatro guru. Jis niekada nekoketavo, nesivaipė. Būdamas gal kiek arogantiška ir bekompromisė asmenybė, jis kai kam dažnai sukeldavo siaubą. Ypač miesčionims. O teatre tokių daug, jie įsitrina, pradeda politikuoti, o darbo dirbti nesugeba. Yra ir dorybės apsėstų teisingųjų, kuriems per visą gyvenimą taip ir nepavyksta sukurti įtaigesnių darbų. Talentas – ir Dievo dovana, tačiau Valentino pavyzdys – įrodymas, kad tik aukojant save, nuolat didinant savo intelektualinį potencialą, nuolat skaitant naujausius literatūros atradimus, naujausius vertimus įmanoma žengti į priekį.

Poco – Valentinas Masalskis. Samuelio Becketto „Belaukiant Godo“, režisierius Valentinas Masalskis. Kauno valstybinis akademinis dramos teatras, 1995.

Paklauskite nors vieno aktoriaus, kada jis išsimiega, kada gali po „chaltūrų“ atvykti į repeticijas? 10 ar 11 valandą? Valentinas – dar neišaušus, kol bunda gamta, kol dar neknibžda teatro virtuvės skruzdėlynas. Kai dauguma jo kolegų tik ropoja į teatrą, jis jau mojuoja pro mašinos langą. Penktą, šeštą, vėliausiai septintą jis jau būna scenoje, vienas su savimi. Įdomu būtų paklausti psichiatrų, kaip toks žmogus neišprotėja. Kad Valentinas skiriasi iš kitų – tai faktas.

Valentino Masalskio talentas – vienas ryškiausių reiškinių
nūdienos Lietuvos teatre. Yra talentingų teatro žmonių,
kurie vienaip ar kitaip atitinka kartų poreikius (vaidybos
maniera, kalbos kultūra, net gyvenimo būdu), o Masalskis
priešingai – paneigia kartos sąvoką. Jo karštligiškas
įsijautimas į savo profesiją jau daugiau kaip tris
dešimtmečius jaudina žiūrovus. Jis kuria savo teatrą,
savo teoriją, ir tai tampa svarbiausiu atskaitos tašku.
Vargu ar rasi kitą tokį aistra ir įvairiausiomis idėjomis
spinduliuojantį teatro menininką, kuris taip aktyviai
ginčytųsi ir teiktų savo pasiūlymus.

Iš atvirų ir aistringų pokalbių ryškėja ir
Masalskio kelias, ir šio kelio ženklai: darbas Kauno
valstybiniame dramos teatre, jo suorganizuotas
„Menų sambūris“, kuriame jis debiutavo kaip režisierius
(Vidmanto Bartulio opera „Pamoka“), kontroversišku
nuomonių sulaukę jo savarankiški projektai
(„...su Goethe's „Faustu“) ir per pastarąjį dešimtmetį
Lietuvos nacionaliniame dramos teatre pastatyti
spektakliai – Fiodoro Dostojevskio „Nuolankioji“,
Thomo Bernhardo „Įpročio jėga“ ir „Pasaulio gerintojas“,
Williamo Shakespeare'o „Karalius Lyras“, Patricko Süskindo
„Kontrabosas“, Tankredo Dorsto „Aš, Fojerbachas“,
Marie-France Marsot „Laukim skambučio“.

Daiva Šabasevičienė

ISBN 978-9986-16-783-9

TYTOALBA

9 789986 167839

www.tytoalba.lt